

Υπόθεση C-203/21

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

31 Μαρτίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Okrazhen sad Burgas (Βουλγαρία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

12 Μαρτίου 2021

Αιτούσα αρχή:

Περιφερειακή εισαγγελία του Burgas

Καθής:

«DELTA STROY 2003» EOOD

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Παράλληλη διεξαγωγή ποινικής και διοικητικής διαδικασίας – Προβλεπόμενη στο εθνικό δίκαιο δυνατότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων σε νομικό πρόσωπο, οι οποίες συνίστανται στην επιβολή, κατόπιν πρότασης του εισαγγελέα, προστίμου στο νομικό πρόσωπο, για τελεσθέν από τον εκπρόσωπό του ποινικό αδίκημα, πριν από την επιβεβαίωση της διάπραξης του αδικήματος αυτού με αμετάκλητη δικαστική απόφαση – Δυνατότητα εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου 2005/212/ΔΕΥ όταν είναι δυνατή η επιβολή προστίμου ύψους ίσου προς το περιουσιακό όφελος το οποίο απέφερε η διάπραξη του αδικήματος

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Έχουν τα άρθρα 4 και 5 της απόφασης-πλαίσιου 2005/212/ΔΕΥ, καθώς και το άρθρο 49 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την έννοια ότι επιτρέπουν ρύθμιση κράτους μέλους βάσει της οποίας, σε διαδικασία όπως αυτή της κύριας δίκης, το εθνικό δικαστήριο μπορεί να επιβάλει κύρωση σε νομικό πρόσωπο για συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα, η διάπραξη του οποίου δεν έχει ακόμα διαπιστωθεί, επειδή αποτελεί αντικείμενο παράλληλης ποινικής διαδικασίας η οποία δεν έχει περατωθεί οριστικώς;
- 2) Έχουν τα άρθρα 4 και 5 της απόφασης-πλαίσιου 2005/212/ΔΕΥ, καθώς και το άρθρο 49 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την έννοια ότι επιτρέπουν ρύθμιση κράτους μέλους βάσει της οποίας, σε διαδικασία όπως αυτή της κύριας δίκης, το εθνικό δικαστήριο μπορεί να επιβάλει κύρωση σε νομικό πρόσωπο, η οποία συνίσταται σε πρόστιμο ύψους ίσου προς το ποσό του προϊόντος συγκεκριμένου ποινικού αδικήματος, η διάπραξη του οποίου δεν έχει ακόμα διαπιστωθεί, επειδή αποτελεί αντικείμενο παράλληλης ποινικής διαδικασίας η οποία δεν έχει περατωθεί οριστικώς;»

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και του διεθνούς δικαίου

Απόφαση-πλαίσιο 2005/212/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, για τη δήμευση των προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος, άρθρα 2, 4 και 5

Απόφαση-πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης

Οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρα 48 και 49

Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, άρθρα 6 και 7, καθώς και πρόσθετο πρωτόκολλο, άρθρο 1

Σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαρτίου 2020, «Agro In 2001» (C-234/18, EU:C:2020:221)

Σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2009, Sud Fondi srl κ.λπ. κατά Ιταλίας (αριθ. 75909/01)

Απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 2013, Varvara κατά Ιταλίας (αριθ. 17475/09)

Απόφαση της 28ης Ιουνίου 2018, G.i.e.m. S.r.l. κ.λπ. κατά Ιταλίας (αριθ. 1828/06, 34163/07 και 19029/11)

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, άρθρο 31, παράγραφος 3

Nakazatelen kodeks (ποινικός κώδικας, στο εξής: NK), άρθρο 255

Nakazatelno-protsesualen kodeks (κώδικας ποινικής δικονομίας, στο εξής: NPK), άρθρα 1, 16 και άρθρο 301, παράγραφος 1

Zakon za administrativnite narushenia i nakazania (νόμος για τις διοικητικές παραβάσεις και τις διοικητικές κυρώσεις, στο εξής: ZANN), άρθρα 83, 83a, 83b, 83c, 83d και 83f

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Ο ΖΚ διευθύνει και εκπροσωπεί την εταιρία «DELTA STROY 2003» ΕΟΟΔ. Στις 5 Αυγούστου 2019, ο ΖΚ κατηγορήθηκε ότι, κατά το χρονικό διάστημα από τις 17 Μαρτίου 2009 έως τις 13 Αυγούστου 2009, απέφυγε, διαπράττοντας διαρκές έγκλημα στο Burgas υπό την προμηθεύσιμη ιδιότητα, τον καταλογισμό και την εξόφληση φορολογικών οφειλών σημαντικού ύψους, ήτοι συνολικά 11 388,98 βουλγαρικών λέβα (BGN). Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στον οφειλόμενο ΦΠΑ, βάσει του άρθρου 25, παράγραφος 6, του Zakon za danak varhu dobavenata stoynnost (νόμου περί ΦΠΑ, στο εξής: ZDDS), για συνολικά τρεις φορολογικές περιόδους, ήτοι για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Ιούλιο του 2009. Η πράξη αυτή πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 255, παράγραφος 1, σημεία 2 και 3, του NK (αποφυγή εξόφλησης φορολογικών οφειλών σημαντικού ύψους διά της υποβολής ανακριβούς ή ελλιπούς δήλωσης ή διά της μη υποβολής λογιστικών εγγράφων), σε συνδυασμό με το άρθρο 26 του NK (διαρκές έγκλημα).
- 2 Κατά του ΖΚ κινήθηκε ποινική διαδικασία ενώπιον του Okrazhen sad [περιφερειακού δικαστηρίου του Burgas], η οποία, κατά τον χρόνο υποβολής της παρούσας αίτησης προδικαστικής αποφάσεως, δεν είχε ακόμα περατωθεί πρωτοδίκως. Κατά της απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου χωρεί, βάσει του νόμου, η άσκηση έφεσης και αναίρεσης.

- 3 Στις 9 Δεκεμβρίου 2020, ο εισαγγελέας της περιφερειακής εισαγγελίας του Burgas πρότεινε στο περιφερειακό δικαστήριο του Burgas, δυνάμει των άρθρων 83a επ. του ZANN, να επιβάλει πρόστιμο στη «DELTA STROY 2003» EOOD, λόγω πλουτισμού με τη μορφή της απόκτησης περιουσιακού οφέλους συνολικού ύψους 11 388,98 βουλγαρικών λέβα (BGN), κατόπιν διάπραξης ποινικού αδικήματος, βάσει του άρθρου 255, παράγραφος 1, σημεία 2 και 3, του NK, σε συνδυασμό με το άρθρο 26 του NK, από τον διευθύνοντα και εκπρόσωπο της εταιρίας.
- 4 Η κίνηση της διαδικασίας κατά της «DELTA STROY 2003» EOOD βασίστηκε στο γεγονός της κατάθεσης κατηγορητηρίου στο περιφερειακό δικαστήριο του Burgas κατά του διαχειριστή της εταιρίας αυτής λόγω φορολογικού ποινικού αδικήματος και στην, εν συνεχεία, κίνηση ποινικής διαδικασίας ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου του Burgas, η οποία δεν έχει ακόμα περατωθεί πρωτοδίκως.
- 5 Κατά το άρθρο 83a, παράγραφος 1, του ZANN, κάθε νομικό πρόσωπο το οποίο πλούτισε ή θα πλούτιζε από τη διάπραξη αδικήματος που προβλέπεται στις [εκεί] απαριθμούμενες διατάξεις του ποινικού κώδικα (μεταξύ άλλων, επίσης, στο άρθρο 255 του NK) τιμωρείται με πρόστιμο ύψους μέχρι 1 000 000 βουλγαρικών λέβα (BGN), εφόσον το αδίκημα τελέστηκε από πρόσωπο που έχει την εξουσία να καθορίζει τη βούληση του νομικού προσώπου ή να το εκπροσωπεί, το ποσό δε αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το προϊόν του εγκλήματος, εφόσον πρόκειται για περιουσιακό όφελος. Κατά το άρθρο 83a, παράγραφος 4, του ZANN, πρόστιμο επιβάλλεται ανεξαρτήτως της ποινικής ευθύνης των προσώπων που εμπλέκονται στην τέλεση της αξιόποινης πράξης βάσει του άρθρου 83a, παράγραφος 1, του ZANN. Κατά το άρθρο 83a, παράγραφος 5, του ZANN (όπως ισχύει στην υπό κρίση υπόθεση), το προϊόν εγκλήματος που αποκομίζει άμεσα ή έμμεσα το νομικό πρόσωπο από τη διάπραξη του αδικήματος βάσει της παραγράφου 1 δημεύεται υπέρ του Δημοσίου, εκτός αν υπόκειται σε απόδοση ή επιστροφή ή δήμευση δυνάμει του ποινικού κώδικα. Σε περίπτωση εξαφάνισης ή εκποίησης των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν το αντικείμενο του αδικήματος, διατάσσεται η δήμευση της αξίας τους σε βουλγαρικά λέβα (BGN).
- 6 Κατά το άρθρο 83b του ZANN, η διαδικασία του άρθρου 83a του εν λόγω νόμου κινείται, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης την οποία υποβάλλει ο εισαγγελέας που είναι αρμόδιος για την εξέταση της υπόθεσης ή του φακέλου που αφορά το επίμαχο ποινικό αδίκημα στο περιφερειακό δικαστήριο της έδρας του νομικού προσώπου, μετά την κατάθεση του κατηγορητηρίου στο δικαστήριο. Κατά το άρθρο 83d του ZANN, το επιληφθέν δικαστήριο εξετάζει την πρόταση του εισαγγελέα και εκτιμά, βάσει των συλλεγέντων αποδεικτικών στοιχείων, αν το νομικό πρόσωπο απέκτησε παράνομο προϊόν εγκλήματος, αν συνδέονται μεταξύ τους το πρόσωπο που τέλεσε την αξιόποινη πράξη και το νομικό πρόσωπο, αν συνδέονται μεταξύ τους η αξιόποινη πράξη και το προϊόν που αποκόμισε το νομικό πρόσωπο, καθώς και τι είδους είναι το προϊόν αυτό και, εφόσον πρόκειται για περιουσιακό όφελος, σε ποιο ύψος ανέρχεται. Το δικαστήριο εκδίδει απόφαση με την οποία είτε επιβάλλει πρόστιμο είτε αρνείται να επιβάλει πρόστιμο.

Κυριότερα επιχειρήματα της εισαγγελικής αρχής

- 7 Στην πρόταση που υπέβαλε σύμφωνα με τα άρθρα 83α επ. του ZANN, ο εισαγγελέας επισημαίνει ότι, κατά την άποψή του, πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων στο νομικό πρόσωπο, τούτο δε για τους ακόλουθους λόγους:

Το νομικό πρόσωπο πλούτισε από την διάπραξη των ποινικών αδικημάτων του άρθρου 255, παράγραφος 1, σημεία 2 και 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 26 του ΝΚ.

Το αδίκημα διαπράχθηκε από πρόσωπο που διηύθυνε και εκπροσωπούσε την εταιρία και που έχει την εξουσία να καθορίζει τη βούληση του νομικού προσώπου και να το εκπροσωπεί.

Το νομικό πρόσωπο «DELTA STROY 2003» ΕOOD αποκόμισε το προϊόν του τελεσθέντος εγκλήματος. Το προϊόν αυτό ανέρχεται σε 11 388,98 βουλγαρικά λέβα (BGN) και αντιστοιχεί σε οφειλόμενο ΦΠΑ βάσει του άρθρου 25, παράγραφος 6, του ΖΔΔΣ (όπως ίσχυε στις 13 Φεβρουαρίου 2009), την εξόφληση του οποίου απέφυγε ο διαχειριστής της εταιρίας.

Ο εισαγγελέας επισήμανε ότι το ποσό αυτό αποτελεί απαίτηση δημοσίου δικαίου του Δημοσίου, την οποία η εταιρία δεν έχει εξοφλήσει και την οποία θα όφειλε να εξοφλήσει και θα είχε εξοφλήσει, αν η φορολογική σχέση είχε εξελιχθεί νομοτύπως.

Η μη εξόφληση της εν λόγω οφειλής συνιστά περιουσιακό όφελος και το όφελος αυτό συνδέεται με την αξιόποινη πράξη.

Ως εκ τούτου, ο εισαγγελέας προτείνει στο δικαστήριο να επιβάλει στο νομικό πρόσωπο με την επωνυμία «DELTA STROY 2003» ΕOOD πρόστιμο, το οποίο να καθορίσει στο ανώτατο προβλεπόμενο στο άρθρο 83α, παράγραφος 1, του ZANN ύψος.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασεως περί παραπομπής

- 8 Αρχικώς, το αιτούν δικαστήριο παραθέτει μια επισκόπηση του ιστορικού θέσπισης και των βασικών χαρακτηριστικών της διαδικασίας των άρθρων 83α επ. του ZANN. Η διαδικασία αυτή θεσπίστηκε, το πρώτον, το 2005 στο βουλγαρικό θετικό δίκαιο. Στην αρχική μορφή της διάταξης προβλεπόταν ότι το δικαστήριο επιβάλλει πρόστιμο σε νομικό πρόσωπο μόνον αφού καταστεί αμετάκλητη η ποινική καταδίκη. Το 2015 τροποποιήθηκε εξ ολοκλήρου το περιεχόμενο της εν λόγω διάταξης και απαλείφθηκε η σχετική με την επιβολή του προστίμου απαίτηση ότι η ποινική καταδίκη πρέπει να έχει καταστεί αμετάκλητη.
- 9 Όπως προεκτέθηκε, η προβλεπόμενη στα άρθρα 83α επ. του ZANN διαδικασία κινείται κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης του εισαγγελέα, την οποία υποβάλλει

μετά την κατάθεση του κατηγορητηρίου. Το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι ο νυν ισχύων νόμος δεν θέτει ως αναγκαία προϋπόθεση, για την επιβολή προστίμου κατά νομικού προσώπου, την ύπαρξη αμετάκλητης καταδίκης για συγκεκριμένο αδίκημα που διαπράχθηκε από το φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εταιρίας στην οποία επιβάλλεται το πρόστιμο. Κατά το αιτούν δικαστήριο, τούτο προκύπτει από τη μη πρόβλεψη της απαίτησης ακριβώς αυτής στον *Zakon za administrativnite narushenia i nakazania*, καθώς και από το άρθρο 83f, παράγραφος 1, σημείο 3, του ZANN, το οποίο προβλέπει την επανάληψη της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση της αμετάκλητης απόφασης του περιφερειακού δικαστηρίου ή του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, σε περίπτωση που, αφού καταστεί αμετάκλητη η απόφαση επιβολής του προστίμου στο νομικό πρόσωπο, το πρόσωπο που μνημονεύεται στο άρθρο 83a, παράγραφος 1, σημεία 1 έως 4, του ZANN απαλλάγεται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή σε περίπτωση που ο εισαγγελέας κηρύξει την περάτωση της ανασταλείσας ανακριτικής διαδικασίας, εφόσον η πράξη δεν τελέστηκε ή δεν συνιστά ποινικό αδίκημα.

- 10 Το επιληφθέν δικαστήριο επισημαίνει ότι εν προκειμένω εκκρεμούν δύο παράλληλες διαδικασίες. Αρχικά, κινήθηκε η ποινική διαδικασία κατά του διαχειριστή της εταιρίας «DELTA STROY 2003» EOOD, στο πλαίσιο της οποίας του απαγγέλθηκε κατηγορία για την διάπραξη του αδικήματος που προβλέπεται στο άρθρο 255 του ΝΚ. Η διαδικασία αυτή εξακολουθούσε να εκκρεμεί κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης προδικαστικής αποφάσεως. Στη συνέχεια, κινήθηκε διαδικασία σύμφωνα με τα άρθρα 83a επ. του ZANN για την επιβολή προστίμου στην εταιρία, το οποίο, κατά το αιτούν δικαστήριο, αντιστοιχεί στο προϊόν του οικείου εγκλήματος του άρθρου 255 του ΝΚ (η διάπραξη του οποίου πρέπει ακόμα να διαπιστωθεί στην πρώτη διαδικασία, ήτοι στην ποινική διαδικασία). Το περιφερειακό δικαστήριο επισημαίνει ότι, επί του παρόντος, ο ZANN δεν προβλέπει τη δυνατότητα αναστολής της διαδικασίας των άρθρων 83a επ. του ZANN μέχρι την περάτωση της ποινικής διαδικασίας.
- 11 Κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, η επιβολή προστίμου σε νομικό πρόσωπο, για συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα, ίσου προς το ύψος του πραγματικού ή δυνητικού προϊόντος του εν λόγω εγκλήματος συνιστά αναμφίβολα πλήρη ή μερική δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος. Υπό το πρίσμα του άρθρου 2, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαisiού 2005/212/ΔΕΥ, καθώς και του γεγονότος ότι το αδίκημα του άρθρου 255 του ΝΚ τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή διάρκειας ενός έως έξι ετών, το περιφερειακό δικαστήριο εκτιμά ότι η υπό κρίση υπόθεση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω απόφασης-πλαisiού.
- 12 Το αιτούν δικαστήριο λαμβάνει υπόψη, συναφώς, την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-234/18, η οποία εκδόθηκε κατόπιν αίτησης προδικαστικής αποφάσεως υποβληθείσας από άλλο βουλγαρικό δικαστήριο, επισημαίνοντας ότι η υπό κρίση υπόθεση είναι διαφορετική. Το περιφερειακό δικαστήριο επισημαίνει ότι η διαδικασία των άρθρων 83a επ. του ZANN έχει ως αντικείμενο την επιβολή διοικητικής κύρωσης, ήτοι «προστίμου», σε νομικό πρόσωπο για συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα που διέπραξε ένας από τους εκπροσώπους του. Έχει όλα τα

χαρακτηριστικά «ποινικής» διαδικασίας, και όχι «πολιτικής». Κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, πρόκειται για οριστική αποστέρηση περιουσιακών στοιχείων (δήμευση), η οποία διατάσσεται από δικαστήριο λόγω ποινικού αδικήματος. Η διαδικασία διεξάγεται ενώπιον ποινικού δικαστηρίου σύμφωνα με τον *Zakon za administrativnite narushenia i nakazania*, με τον *Nakazatelno-protsesualen kodeks* να εφαρμόζεται επικουρικώς. Η απόφαση επιβάλλει σε νομικό πρόσωπο, για την διάπραξη συγκεκριμένου ποινικού αδικήματος, πρόστιμο του οποίου το ύψος καθορίζεται σε συνάρτηση με το ύψος του πραγματικού ή δυνητικού προϊόντος του εν λόγω εγκλήματος. Ο σκοπός της επιβολής κύρωσης συνίσταται στον κολασμό και την αποτροπή της διάπραξης ποινικών αδικημάτων, και όχι στην αποκατάσταση των ζημιών που προκαλούνται από τα αδικήματα αυτά, ο δε νόμος επιτρέπει την επιβολή κύρωσης ακόμη και αν δεν υφίσταται πραγματικό προϊόν εγκλήματος ή αν το προϊόν αυτό δεν συνίσταται σε περιουσιακό όφελος. Επομένως, η απόφαση την οποία καλείται να εκδώσει το επιληφθέν δικαστήριο στο πλαίσιο της διαδικασίας των άρθρων 83a επ. του ZANN εκδίδεται μετά τη διεξαγωγή διαδικασίας που αφορά ένα ή περισσότερα ποινικά αδικήματα, δεν επικεντρώνεται αποκλειστικά στα παρανόμως κτηθέντα περιουσιακά στοιχεία και συνδέεται άμεσα με το αποτέλεσμα της ποινικής διαδικασίας. Το αιτούν δικαστήριο καταλήγει ότι τούτο θα πρέπει να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η απόφαση-πλαίσιο 2005/212/ΔΕΥ έχει εφαρμογή.

- 13 Το περιφερειακό δικαστήριο επισημαίνει ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στην έννομη τάξη της Ένωσης εφαρμόζονται σε όλες τις καταστάσεις που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης. Το εθνικό δικαστήριο μνημονεύει το άρθρο 49 του Χάρτη, το οποίο κατοχυρώνει την αρχή της νομιμότητας των αξιόποινων πράξεων και των ποινών, η οποία συνεπάγεται την απαγόρευση επιβολής ποινής πριν διαπιστωθεί η τέλεση αξιόποινης πράξης. Για να μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα το οποίο επισύρει αντίστοιχη ποινή, πρέπει τούτο να έχει διαπιστωθεί με βάση το εθνικό δίκαιο. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαπιστωθεί ότι το οικείο φυσικό πρόσωπο έχει τελέσει συγκεκριμένη πράξη η οποία, βάσει του εθνικού δικαίου, συνιστά ποινικό αδίκημα και ότι έχει κριθεί ένοχος από ποινικό δικαστήριο για την διάπραξη του αδικήματος αυτού. Βάσει του βουλγαρικού εθνικού δικαίου, και ειδικότερα βάσει του άρθρου 31, παράγραφος 3, του Συντάγματος και του άρθρου 16 του ΝΡΚ, τούτο είναι δυνατόν μόνο με την έκδοση αμετάκλητης απόφασης σύμφωνα με τον *Nakazatelno-protsesualen kodeks*. Ο κώδικας αυτός καθορίζει, στο άρθρο 1, παράγραφος 1, τους κανόνες διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η εξιχνίαση των ποινικών αδικημάτων, η εύρεση των ενόχων και η ορθή εφαρμογή του δικαίου.
- 14 Το επιληφθέν δικαστήριο εξετάζει, στη συνέχεια, τα ζητήματα που χρήζουν εξέτασης βάσει του άρθρου 83d του ZANN για την έκδοση δικαστικής απόφασης (το δικαστήριο πρέπει να κρίνει, βάσει των συλλεγέντων αποδεικτικών στοιχείων, αν το νομικό πρόσωπο απέκτησε παράνομο προϊόν εγκλήματος, αν συνδέονται μεταξύ τους το πρόσωπο που τέλεσε την αξιόποινη πράξη και το νομικό πρόσωπο, αν συνδέονται μεταξύ τους η αξιόποινη πράξη και το προϊόν

που αποκόμισε το νομικό πρόσωπο, καθώς και τι είδους είναι το προϊόν αυτό και, εφόσον πρόκειται για περιουσιακό όφελος, σε ποιο ύψος ανέρχεται). Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, πριν από όλα αυτά τα ζητήματα, πρέπει να επιλυθεί το ζήτημα αν έχει διαπραχθεί το αδίκημα.

- 15 Στην πραγματικότητα, η παρούσα διαδικασία των άρθρων 83a επ. του ZANN, η οποία κινήθηκε, βάσει του κατατεθέντος κατηγορητηρίου κατά του διαχειριστή της εταιρίας, πριν από την περάτωση της εναντίον του κινηθείσας ποινικής διαδικασίας, καθιστά δυνατή, στην πράξη, την επιβολή κύρωσης με βάση και μόνο τις περιστάσεις που μνημονεύονται στην κατηγορία που απαγγέλθηκε για ορισμένου είδους ποινικό αδίκημα. Δεδομένου ότι η διάπραξη του αδικήματος αυτού δεν έχει διαπιστωθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της ανωτέρω διαδικασίας με την αρχή της νομιμότητας των αξιόποινων πράξεων και των ποινών, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 49 του Χάρτη.
- 16 Για τους ίδιους λόγους, το δικάζον τμήμα εκφράζει αμφιβολίες κατά πόσον η διαδικασία των άρθρων 83a επ. του ZANN, βάσει της οποίας το εθνικό δικαστήριο μπορεί να επιβάλει κύρωση σε νομικό πρόσωπο για συγκεκριμένο ποινικόαδίκημα του οποίου η διάπραξη δεν έχει ακόμα διαπιστωθεί, επειδή αποτελεί αντικείμενο παράλληλης ποινικής διαδικασίας η οποία δεν έχει περατωθεί οριστικώς, συνάδει με την απόφαση-πλαίσιο 2005/212/ΔΕΥ, σε συνδυασμό με το άρθρο 49 του Χάρτη. Η δυνατότητα αυτή θέτει εν αμφιβόλω την τήρηση της θεμελιώδους αρχής του δικαίου της Ένωσης περί μη επιβολής ποινής πριν από τη διαπίστωση της διάπραξης του ποινικού αδικήματος και μπορεί να θίξει την αμοιβαία εμπιστοσύνη και αναγνώριση, που αποτελούν τη βάση της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 17 Κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, το υποβαλλόμενο προδικαστικό ερώτημα άπτεται της απόφασης-πλαισίου 2006/783/ΔΕΥ σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης. Η απόφαση-πλαίσιο 2005/212/ΔΕΥ αποτελεί πράξη που έχει ως σκοπό να υποχρεώσει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κοινούς ελάχιστους κανόνες σχετικά με τη δήμευση των οργάνων και προϊόντων του εγκλήματος, ιδίως προκειμένου να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δήμευσης στο πλαίσιο των ποινικών διαδικασιών. Βάσει του άρθρου 83a, παράγραφος 2, του ZANN, είναι δυνατόν να επιβληθεί πρόστιμο σε νομικό πρόσωπο που δεν έχει την έδρα του στο έδαφος της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, πράγμα που συνεπάγεται ότι η εκτέλεση της εν λόγω απόφασης του βουλγαρικού δικαστηρίου θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σε άλλο κράτος μέλος δυνάμει της απόφασης-πλαισίου 2006/783/ΔΕΥ. Η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, η οποία βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης και της άμεσης εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων, προϋποθέτει την ύπαρξη πεποίθησης ότι οι αποφάσεις που πρέπει να αναγνωριστούν και να εκτελεστούν εκδίδονται πάντοτε σύμφωνα με τις αρχές της νομιμότητας, της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Επομένως, προκειμένου το κράτος μέλος εκτέλεσης να προβεί στην αναγνώριση και την

εκτέλεση απόφασης με την οποία επιβάλλεται πρόστιμο σε νομικό πρόσωπο, πρέπει να είναι πεπεισμένο ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε από το κράτος έκδοσης κατόπιν διεξαγωγής διαδικασίας συνάδουσας με τις εν λόγω αρχές, ιδίως με το άρθρο 49 του Χάρτη. Το ζήτημα που τίθεται είναι κατά πόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση εφόσον με την απόφαση που εξέδωσε το βουλγαρικό δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 83 του ZANN επιβλήθηκε πρόστιμο σε νομικό πρόσωπο για συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα, η διάπραξη του οποίου δεν έχει ακόμα διαπιστωθεί, επειδή αποτελεί αντικείμενο παράλληλης ποινικής διαδικασίας η οποία δεν έχει περατωθεί οριστικά.

- 18 Για τους ανωτέρω λόγους, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, για την ορθή επίλυση της διαφοράς, πρέπει να επιλυθεί το ζήτημα αν η θεμελιώδης αρχή του δικαίου της Ένωσης περί νομιμότητας των αξιόποινων πράξεων και των ποινών τηρείται όταν το δικαστήριο, σε διαδικασία όπως αυτή της κύριας δίκης, επιβάλλει κύρωση στην εταιρία πριν διαπιστωθεί η διάπραξη του ποινικού αδικήματος του άρθρου 255 του NK στο πλαίσιο της παράλληλης ποινικής διαδικασίας.

ΕΠΙΡΑΦΟ ΕΡΓΑΝΙΟ